

den ærede Minister sig ikke, og jeg opfordrede ham derfor dengang til at besvare mig dette Spørgsmaal, men det gjorde den ærede Minister ikke. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl) har altsaa i denne Henseende bygget paa en Udtalelse af Ministeren, som slet ikke har fundet Sted. Naar man taler om Erfaringer — og den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (D Müller) har jo især gjort Erfaringen gjældende —, da er det ganske rigtigt, at de, som leve i Erklæringer nes Verden, ikke gjøre den samme Erfaring som de, der leve mellem Folk, som ikke kjende disse Erklæringer; den, der stedse har Leilighed til at see disse Erklæringer, føler jo ikke noget Savn i saa Henseende — han seer maaffee mange flere, end han bryder sig om —, men den, der kun ønsker engang imellem at see en eneste og ikke kan faae den at see, føler Savnet. Man henter naturligviis sin Erfaring i sit Omgangsliv, og naar man lever mellem dem, der afgive Erklæringer, bliver Erfaringen jo ganske anderledes, end naar man lever mellem dem, der ikke maae see de Erklæringer, Andre afgive om dem, og derfor er det vistnok ganske rigtigt, at de, der bestandigt have levet mellem Folk, der afgive Erklæringer, ingen Erfaring have gjort om Trangen til at blive bekendt med dem. Naar den ærede Rigsdagsmand, der ogsaa har stillet et Uendringsforslag (Kampmann), siger, at, naar man henvender sig mundtlig til vedkommende Dyrrighed, svarer denne stedse, eller — han modificerede det strax en lille Smule — i de fleste Tilfælde aabent, saa maa jeg sige den ærede Rigsdagsmand, at mange Folk maaffee kunne faae et aabent Svar, men der kan komme Andre til den samme aabne Dyrrighedsperson, hvem han vender Ryggen, naar et saadant Duffe fremsættes, og siger: gaee Du Fanden i Vold. Aabenheden retter sig efter de vedkommende Personer; er det en simpel Mand, saa er Aabenheden stedse mindre. Den Erfaring troer jeg Mangfoldige have gjort, og har man selv staaet i forskjellige Stillinger, saa har man netop havt Leilighed til at see Forskjellen, thi har man i sit Liv været i en simpel Stilling, har man mødt en ganske anden

Modtagelse, end naar man senere i sit Liv er kommen i en noget anden — saa har „Modtagelsen“ været ganske anderledes; det kan ikke være anderledes, thi vi ere alle syndige Menneffer. Den ærede Rigsdagsmand vil ikke indrømme, at en Mand har Ret til at see, hvad en Dyrrighedsperson ytrer om hans Ansøgning eller Klage, men han er dog saa stiftelig at sige, at det vilde være billigt. De Herrer, der ere imod dette Forslag, stille sig paa det Standpunct, at de spørge: er det behageligt, er det beqvemt for vedkommende Embedsmand, og derefter skal Sagen afgjøres; men der skal ikke være Spørgsmaal om, at Borgerne, der lønne disse Embedsmænd, der gjøre, at de kunne leve, have nogen Ret til at see, hvad Embedsmændene erklære om dem; der skal ikke være Spørgsmaal om, at det i det Hele er ønskeligt, for at den fulde Retfærdighed kan ssee sin Ret, men Spørgsmaalet er, som sagt: er det beqvemt, skaffer det Embedsmændene Ulemper eller ikke? og derefter skal Sagen afgjøres. Jeg er nu yderligere bleven overbeviist om, at jo mere man hører Folk bestride denne Lov, og jo mere man lægger Mærke til de Grunde, der blive anførte for at bestride den, destomere vil man blive overbeviist om dens Retfærdighed.

Ninestad: Efter det Foredrag, vi nylig hørte, skal jeg indskrænke mig til nogle ganske korte Bemærkninger med Hensyn til hvad der blev fremsfort mod mig af de ærede Herrer, der stode lige overfor mig. Det blev bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts anden Valgkreds (Bregendahl), at naar en anden æret Rigsdagsmand havde talt om fri Proces, saa maatte han efter sin Livsstilling, som der blev sagt, rimeligviis have meent fri Proces i 2den Instants; men jeg troer, at dette var en temmelig vovelig Slutning af den ærede Rigsdagsmand, da den anden omtalte meget ærede Rigsdagsmands Erfaring strækker sig gjennem en langt længere Tid end den, i hvilken han har beklædt en Stilling, som har ladet ham gjøre Bekjendtskab med Processer i 2den Instants, nemlig, som den ærede Rigsdagsmand vil erindre, en 20—30 Aar. Der næst meente den ærede Rigsdagsmand for Vi-